

Uttalande av Östtimorkommitténs årsmöte

Den 17 mars 2020 höll Östtimorkommittén årsmöte på Wiboms väg 12 i Solna. Deltagarna ställde sig bakom följande uttalande:

Östtimor blev den 20 maj 2002 2000-talets första nya land. FN överlämnade då makten till en regering ledd av president Xanana Gusmão och premiärminister Mari Alkatiri. Sedan dess har parlaments- och presidentval hållits 2007, 2012 och 2017. Valdeltagandet var högt och valen gick överlag fredligt till vid alla tillfällena. Nyval hölls 2018 som en följd av att koalitionsregeringen hade kollapsat och nu befinner sig landet igen i en besvärlig situation.

Den 17 januari 2020 avstod CNRT (National Congress for Timorese Reconstruction), det största partiet i koalitionsregeringen bestående av tre partier, från att rösta på regeringens egen budget i parlamentet som därför inte gick igenom till stor nackdel för landets sköra ekonomi. Det stora oppositionspartiet Fretilin (Frente Revolucionaria de Timor Leste Independente) röstade mot budgeten, som omfattade stora nedskärningar för hälsovård, utbildning och vatten och avlopp men behöll hundratals miljoner för regeringens kontroversiella infrastruktur för behandling av flytande naturgas och oredovisade transfereringar kritiserade av ekonomer. Östtimor har tvingats tillbaka till reservsystemet för budgeten. Budgeten är starkt beroende av oljefonden som kommer från de ändliga oljetillgångarna. Östtimor erhåller också bistånd från Australien, Japan och EU bland andra.

Den 11 februari meddelade CNRT att partiet bara godtar att förhandla om en ny regering om presidenten, Francisco Guterres Lú-Olo, gör en reträtt och svär in partiets ministrar. Presidenten meddelade att utlysa ett extra val är det sista alternativet för att lösa krisen i landet. Den 18 februari sade Fretilins generalsekreterare Marí Alkatiri att extra val inte kan tillåtas bli den politiska kulturen i Östtimor och att partiet inte vill ingå i en regering. Den 25 februari erbjöd sig premiärminister Taur Matan Ruak att avgå, men han sade att han var beredd att stanna kvar i ämbetet tills avskedet beviljas för att säkerställa regeringens arbete.

För att Östtimor ska kunna fortsatt utvecklas och förtroendet för det politiska systemet återupprättas är det nödvändigt att det rådande politiska dödläget bryts. Därför vädjar vi alla och hemställer till Sveriges riksdag och regering

- Att agera för att alla partier i Östtimors parlament i första hand tar hänsyn till landets bästa
- Att bidra till att lösa den politiska krisen på demokratisk väg
- Att EU i sitt samarbete med Östtimor verkar för att utveckla och diversifiera ekonomin för att göra Östtimor mindre sårbart för fluktuationer i olje- och gaspriser samt minskade intäkter på grund av minskat utbyte från olje- och gaskällor.